

*Talousarvion valvontavaliokunta
Puheenjohtaja*

4.9.2024

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: Lausunto Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2025 –
kaikki pääluokat (2024/0176(BUD))

Arvoisa puheenjohtaja

Talousarvion valvontavaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 24. heinäkuuta 2024 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa.

Euroopan parlamentissa vuonna 2024 tehdyissä uudistuksissa korostettiin muun muassa, että talousarvio- ja vastuuvapausmenettelyt ovat yhteydessä toisiinsa ja että vastuuvapausmenettelyn tuloksia olisi luonnollisesti hyödynnettävä talousarviomenettelyssä ja päinvastoin. Tässä yhteydessä CONT-valiokunta toteaa, että huhtikuun 2024 täysistunnossa hyväksytyt vuoden 2022 vastuuvapausmenettelyyn liittyvät päätöslauseimat sisältävät useita huomautuksia ja suosituksia, jotka vastuuvapauden myöntävä viranomainen haluaa esittää budjettivallan käyttäjälle.

Talousarvion valvontavaliokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 4. syyskuuta 2024. Tässä kokouksessa se päätti pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään jäljempänä esitetyt ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy.

Tätä lausuntoa olisi tarkasteltava yhdessä talousarvion valvontavaliokunnan esittämien budjettitarkistusten kanssa.

Kunnioitavasti

Niclas Herbst

CONT-valiokunnan puheenjohtaja

José Cepeda

Valmistelija

EHDOTUKSET

1. korostaa, että unionin taloudellisia etuja on suojeltava noudattaen unionin perussopimukseen sisältyviä yleisiä periaatteita, erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa mainittuja arvoja, sekä moitteettoman varainhoidon periaatetta, joka on vahvistettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 317 artiklassa ja unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 18. heinäkuuta 2018 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 ("varainhoitoasetus");
2. panee merkille, että kyberturvallisuushat aiheuttavat EU:n talousarvion hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen välttämättömän digitalisoinnin edetessä yhä enemmän uusia ja merkittäviä riskejä, joita ovat esimerkiksi EU:n toimielimiin kohdistuvat kyberhyökkäykset, petokset ja muut unionin taloudellisia etuja vahingoittavat talousrikokset; palauttaa mieliin Euroopan unionin kyberturvallisuusvirastolle (ENISA) kyberturvallisuusasetuksen yhteydessä annetut tehtävät, joilla pyritään edistämään kyberturvallisuuden yhteistä korkeaa tasoa koko unionissa; kehottaa komissiota osoittamaan EU:n talousarvion varoja tehokkaasti kyberturvallisuuteen liittyvän infrastruktuurin, tutkimuksen ja kehitystyön vahvistamiseen ja varmistamaan samalla, että kyberturvallisuusinvestoinnit ovat vaikuttavia ja edistävät unionin taloudellisten etujen yleistä suojaamista;
3. pitää oikeusvaltioperiaatetta koskevaa ehdollisuusmekanismia erittäin tärkeänä unionin talousarvion suojaamiseksi; kehottaa komissiota hyödyntämään käytettävissä olevia välineitä kattavasti puuttuakseen unionin arvojen vakavaa loukkaamista koskevaan selvään vaaraan ja soveltamaan viipymättä ehdollisuusasetusta, jos oikeusvaltioperiaatteen loukkaukset vaikuttavat unionin taloudellisiin etuihin; kannattaa unionin varojen käytön estämistä niin kauan kuin ehdot eivät kaikilta osin täyty ja tukee sitä, ettei kiristykselle saa antaa periksi; vaatii komissiota takaamaan yhtenäisen, kokonaisuusvaltaisen ja yhdenmisen lähestymistavan erilaisiin varoihin ja lainsäädäntövälineisiin;
4. panee huolestuneena merkille, että maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärä, joka vastaa tulevaa lainan määrää, jos sitoumuksia ei vapauteta, ylsi ennätystasolle; kehottaa komissiota toteuttamaan riittävät toimenpiteet unionin talousarvion suojaamiseksi erilaisilta riskeiltä, joita on havaittu liittyvän erityisesti maksattamatta oleviin määriin ja kasvavaan velkaan;
5. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehiksen väliarvioinnin seurauksena teknisen avun määrärahoja on kohdennettu uudelleen, ja palauttaa mieliin, että unionin taloudellisten etujen suojaamiseen liittyvässä riskien havaitsemisessa keskeinen Arachne-riskienpisteytysväline rahoitetaan koheesipolitiikan teknisen avun määrärahoista; panee lisäksi merkille, että Arachne Corporate -välineen kehittäminen rahoitetaan tietojärjestelmien määrärahoista, jotka ovat otsakkeessa 7; kehottaa budjettivallan käyttäjää varmistamaan, etteivät teknistä apua koskevat uudelleenkohdentamiset tai Arachne Corporate -välineen kehittämiseen ja tulevan toiminnan rahoittamiseen tehtävät muutokset vaikuta tämän riskienpisteytysvälineen

saatavuuteen, joka on olennaisen tärkeä työkalu viranomaisille niissä eri hallinnointitavoissa, joissa sitä käytetään;

6. korostaa, että on tärkeää tehdä tietoteknisten välineiden, kuten varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän ja Arachnen, käytöstä pakollista ja järjestelmällistä kaikissa unionin rahastoissa, myös yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa, ja varmistaa uuden teknologian parempi käyttö valvonnan lisäämiseksi ja unionin talousarvion suojaamiseksi petoksilta ja varojen väärinkäytöltä päätökseen saatetun varainhoitoasetuksen tarkistuksen yhteydessä; kehottaa komissiota antamaan tilintarkastustuomioistuimelle, OLAFille ja EPPOLle pääsyn komission tarjoamaan yhteiseen integroituun tietotekniseen järjestelmään tiedonlouhintaa ja riskien pisteytystä varten varainhoitoasetuksen uudelleenlaadinnassa sovittujen ehtojen mukaisesti;
7. katsoo, että Euroopan syyttäjänvirastosta on tullut lyhyen olemassaolonsa aikana välttämätön osa EU:n petostentorjuntajärjestelmää; katsoo, että sen lisäksi, että EPPOn toiminta auttaa itsessään suojaamaan EU:n taloudellisia etuja, se voi myös auttaa perimään takaisin EU:n talousarvion määriä, joita ei käytetty aiottuun tarkoitukseensa rikollisen toiminnan vuoksi; katsoo, että valtuutettujen Euroopan syyttäjien jäsenvaltioissa toteuttamien takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevien toimenpiteiden ansiosta saadut määrät voitaisiin palauttaa asetuksen (EU) 2017/1939 38 artiklan mukaisesti EU:n talousarvioon sen jälkeen, kun niistä on vähennetty jäsenvaltioiden viranomaisille näiden toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset; katsoo, että takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevien toimenpiteiden ansiosta mahdollisesti saatavat tulot (joiden arvioidaan olevan EPPOn vuoden 2023 vuosikertomuksen perusteella 100 miljoonaa euroa) olisi otettava huomioon EU:n talousarviossa tuloina, joita ei ole sidottu tiettyyn käyttötarkoitukseen; kehottaa komissiota toteuttamaan tarvittavat järjestelyt asianomaisten kansallisten viranomaisten kanssa, jotta nämä määrät voidaan merkitä EU:n talousarvioon;
8. panee merkille, että EPPOLle osoitettiin vuoden 2025 talousarvioesityksessä 77 368 186 euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina; panee lisäksi merkille EPPOn arvion, että se tarvitsee vähintään 86 miljoonaa euroa voidakseen täyttää pakolliset velvoitteensa; panee merkille, että vuodelle 2025 budjetoituun määrään ei myöskään sisälly EPPOn tietotekniikan riippumattomuutta koskeva ohjelma, jonka mahdollisiksi kustannuksiksi on arvioitu 2,98 miljoonaa euroa; katsoo siksi, että 12 miljoonan euron lisäys EPPOn talousarvioon on perusteltu, kuten todetaan budjettitarkistuksessa 1; katsoo, että tämä määrä voidaan kattaa EU:n talousarviovarojen tulevilla sisäänvirtauksilla, jotka ovat peräisin valtuutettujen Euroopan syyttäjien toteuttamista takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevista toimenpiteistä.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,
JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA**

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.